

Jeanette Adlertz

Socialnämnden 2010-06-16

Tak över huvudet garanti i Täby

Sammanfattning

Regeringen fattade i februari 2007 beslut om en strategi för att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden. Ett av målen är att alla ska vara garanterande tak över huvudet. Kommunfullmäktige har i reviderad verksamhetsplan 2010 givit socialnämnden i uppdrag att utreda bland annat en modell "Bostad först" för att motverka hemlöshet och missbruk samt att utreda hur en Tak över huvudet garanti, TÖG, skulle kunna utformas i Täby.

Socialnämnden utsåg vid sitt sammanträde i januari en styrgrupp bestående av ledamöter från nämnden som tillsammans med socialchefen och berörda tjänstemän skulle utreda uppdraget. För det operativa arbetet har socialchefen utsett en projektgrupp.

I ett första skede föreslår styrgruppen att en garanti för Tak över huvudet införs och att man därefter utreder modellen "Bostad först", som är en svensk modell av amerikanska "housing first". "Bostad först" är en modell för att åstadkomma boendelösningar för hemlösa personer och som börjat praktiseras i Sverige.

Förslag till beslut

1. Socialnämnden beslutar att Tak över huvud garanti införs i Täby kommun från och med 2010-07-01 och att uppdraget för detta ligger inom verksamheten individ och familjeomsorg.
2. Socialnämnden beslutar att Tak över huvud garantin ska följas upp i samband med årsredovisningen.
3. Socialnämnden ger styrgruppen för "Bostad först" i uppdrag att närmare utreda de möjliga lösningar som redovisas i tjänsteutlåtande 2010-06-04 enligt punkterna tre, fyra och fem.

Bakgrund

Regeringen fattade i februari 2007 beslut om en strategi för att motverka hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden. Ett av målen är att alla ska vara garanterade tak över huvudet.

Kommunfullmäktige har i reviderad verksamhetsplan 2010 givit socialnämnden i uppdrag att utreda en modell för att motverka hemlöshet och missbruk. Ett av målen är att alla ska vara garanterade tak över huvudet. Tak över huvudet garantin (TÖG) innebär att personer som är ofrivilligt hemlösa och inte själva kan ordna sin nattlogi ska erbjudas logi för natten.

För närvarande har alla möjlighet att ansöka om bistånd till kostnader för logi vid akut bostadslöshet via ekonomi- och mottagningsenheten inom individ- och familjeomsorgen under kontorstid. Olika lösningar om jourboende ges efter utredning av den enskildes situation.

Kriterier för att omfattas av garantin

Definition av kriterier för att omfattas av garantin för Tak över huvudet föreslås vara dels personer som på grund av omfattande social och psykisk funktionsnedsättning ej har möjlighet att tillgodose sin nattlogi dels personer med en omfattande beroendeproblematik eventuellt i kombination med social eller psykisk funktionsnedsättning.

Villkor

Personer som kommer att omfattas av Tak över huvudet garantin ska vara folkbokförda eller vistas varaktigt/ större delen av den vakna tiden i Täby. Många hemlösa rör sig frekvent mellan länets kommuner och till följd av detta har tidigare ibland uppstått skilda meningar mellan kommunerna om hur vistelsebegreppet skulle tolkas och vem som bär ansvar. Kommunförbundet Stockholms län, KSL, beslutade därför under 2006 om att utreda hur samverkan mellan länets kommuner kan förbättras för de hemlösa. Socialnämnden i Täby beslöt i mars 2007 att anta de inom KSL framtagna riktlinjerna och sedan dess följer kommunen dessa. Detta innebär att för en hemlös person som är aktuell hos socialtjänsten i en kommun eller har varit det sedan tre månader tillbaka behåller den kommunen ansvaret tills personen får ny fast bostad. Om personen inte varit aktuell i någon kommun sedan tre månader tillbaka räknat från det tillfälle då personen åter blir aktuell för socialtjänsten får den kommun som är vistelsekommun ansvaret.

Olika alternativ när det gäller Tak över huvudet kommer att kunna erbjudas. Målsättningen är att hitta alternativ både i och utanför Täby.

Möjliga lösningar för att tillgodose garantin för Tak över huvudet

1. Projektgruppen har utrett ett förslag om att hyra stugor alternativt husvagnar vid Nygårds före detta semesterhem i Täby kyrkby. Det har dock visat sig att stugorna inte är isolerade eller vinterbonade. Avseende plats för husvagnar så hyrs de ut på helårskontrakt, för närvarande är det fullbelagt och en kölista finns. Dessutom får inte fler husvagnar ställas upp inom området. Efter besök i området har gruppen kommit fram till att det på grund av bristen på kommunikationer inte skulle vara ett lämpligt alternativ.
2. Avseende möjligheten att utöka Dagcentralens lokaler för att eventuellt kunna använda dessa som nattlogi har det efter kontakter med brandingenjör framkommit att det är mycket stränga regler som gäller om det ska vara kontinuerlig övernattnings. Det likställs då med hotell- och vandrarhemsverksamhet och då gäller andra bestämmelser ur brandskyddssynpunkt, det krävs också ett antal olika tillstånd. För närvarande är det inte heller tillåtet med övernattnings i kommunens lokaler just ur brandskyddshänseende.
3. Efter kontakt med kommunfastigheter när det gäller uthyrningsbara lokaler så fanns det en outhyrd lokal i Gribbylund – Spegelbacken. Den visade sig emellertid ligga insprängd i ett bostadsområde och bedömdes inte lämplig för ändamålet. En fortsatt utredning av kommunens lokalbestånd kommer att ske.
4. Ett annat alternativ skulle kunna vara att på någon av stadsbyggnadskontoret anvisad mark ställa upp ett antal paviljonger för ett så kallat akutboende. Kontakter har tagits med kommunfastigheter om underlag för eventuell upphandling av paviljonger vad avser kostnader etc. Kontakter kommer också att tas med stadsbyggnadskontoret. Projektgruppen kommer att utreda förutsättningar för ett eventuellt inrättande av ett akutboende, det är dock inte klart ännu med eventuella personalkostnader, hur många man behöver vara för att ha öppet på natten etc. En första uppskattning är att det behövs ca tio personal för att kunna driva det. Ur arbetsmiljösynpunkt bör det vara två vaken personal på natten. Ett alternativ skulle kunna vara att det inte drivs i kommunal regi utan upphandlas.
5. Ytterligare ett alternativ under utredning är abonnemang på ett visst antal platser i härbärgen inom Stockholmsområdet. Stockholms stad har svarat att de inte har möjlighet att hjälpa till då de behöver sina platser själva då efterfrågan är stor. Frälsningsarmén uppger att de inte kan teckna avtal med Täby då de i första hand ska täcka Stockholms stads behov av Tak över huvudet. I snitt har de fullbelagt nio nätter per år, men i mån av plats har de möjlighet att hjälpa Täbybor med nattlogi. Stadsmissionen är intresserad av ett avtal, men det kräver en diskussion med Stockholms

stad då de har avtal med dem i första hand. De återkommer efter detta.

Carema care styrs också av ett avtal med Stockholms stad och kan endast i undantagsfall, på vissa akutboenden, ta emot en "utomkommunare" om alla andra möjligheter är uttömda. Det finns dock en möjlighet att abonnera på två platser på Skarpnäcksgården. De kan erbjuda två jourplatser till en kostnad av 1 700 kr/dygn. Det kan jämföras med enstaka nätter som kostar 1 305 kr per rum och natt.

Efter att ha undersökt de akutboenden/härbärgen som finns i Stockholm gjordes en förfrågan till Scandic Täby. De har tidigare erfarenheter av personer inom denna målgrupp och som de fått avhysa med polis. Av hänsyn till personal och andra gäster så är detta alternativ inte möjligt.

Det fortsatta arbetet

En upphandlingsprocess ska påbörjas avseende att abonnera på platser och en tidsplan för detta ska tas fram.

Då Täby i dag inte har möjlighet att erbjuda lösningar för akutboende i Täby utan är hänvisade till att använda nattlogi i andra kommuner kommer resor vid behov till och från det erbjudna nattlogiet att ingå i garantin. Från och med augusti 2010 kommer ett förändrat biljettsystem att införas inom SL vilket gör att det i dag inte går att redogöra för hur lösningen av detta kommer att gå till.

Om en Tak över huvud garanti införs som ska omfatta tid utanför kontorstid innebär detta att en organisationsöversyn krävs för hur detta ska hanteras. Social beredskap för Nordostkommunerna har i dag inte i uppdrag att ansvara för målgruppen hemlösa personer. Detta måste utredas då det är den verksamhet inom individ- och familjeomsorg som finns tillgänglig under all icke kontorstid, såväl vardagar som helger.

Praktiskt genomförande av hur Tak över huvud garantin ska gå till är en organisatorisk fråga att lösa inom verksamheten. En rutin kring hur en ansökan om nattlogi ska hanteras med alla rutiner kring fakturering och uppföljning av insats bör tas fram.

Avseende handläggning av ansökan så ska detta ske så enkelt och snabbt som möjligt. För att underlätta för den enskilde kan handläggaren vid återkommande behov av tak över huvudet ta emot uppgifter via telefon.

Alla personer inom målgruppen har inte kontakt med socialtjänstens verksamheter såsom Dagcentralen eller övriga enheter. Då Tak över huvud garantin ska omfatta alla inom den definierade målgruppen är det viktigt att det finns tydliga regler för hur detta ska hanteras.

En förfrågan är ställd till Nordostkommunerna om intresse finns att göra något gemensamt med Täby när det gäller att utreda förutsättningarna till akut boende.

Att hitta alternativa lösningar innebär att utreda kommunens fastighetsbestånd, vilka lokaler eller bostäder kommunen förfogar över och hur kan de utnyttjas på bästa sätt.

Lisbeth Sämå
Socialchef

Kotte Wennberg
Enhetschef